

РАДА ЄВРОПИ
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
Друга секція
РІШЕННЯ

Справа "Лупандін проти України" (Заява N 70898/01)
Страсбург, 20 вересня 2005 року

Офіційний переклад.

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у статті 44 § 2 [Конвенції](#).
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі "Лупандін проти України" Європейський Суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Ж.-П. Коста, Голова,

п. І. Кабрал Баррето,

п. К. Юнгвірт,

п. В. Буткевич,

п. М. Угрехелідзе,

пані А. Мулароні,

пані Е. Фура-Сандстрьом, судді,

та пані С. Долле, Секретар секції, після засідання у нарадчій кімнаті 30 серпня 2005 року, виносить наступне рішення, яке було прийняте цього дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою N 70898/01, поданою до Суду відповідно до статті [34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) (далі - Конвенція) громадянином України Євгенієм Івановичем Лупандінім (далі - заявник) 13 листопада 2000 року.

2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженими пані В. Лутковською та пані З. Бортновською.

3. 7 жовтня 2003 року Суд оголосив заяву частково неприйнятною і вирішив надіслати на комунікацію Уряду скаргу на невиконання рішення суду, винесеного на користь заявника. Відповідно до положень статті 29 § 3 [Конвенції](#) Суд вирішив розглянути разом питання щодо прийнятності та суті заяви.

ФАКТИ

І. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився в 1948 році і на цей час відбуває покарання в установі відбування покарань N 8 у місті Житомирі (див. у цьому зв'язку "Лупандін проти України" (ухвала), N 70898/01, 7 жовтня 2003 року).

5. У вересні 1995 року із заявником трапився нещасний випадок на виробництві, на шахті "Петровська" (державне підприємство, далі - ДПШП).

6. Рік потому, у вересні 1996 року, ДПШП вирішило заплатити заявнику одноразову грошову допомогу як компенсацію за виробничу травму. Однак виплату не було здійснено, і на початку 1997 року заявник звернувся до суду з позовом до ДПШП про компенсацію за виробничу травму. 20 березня 1997 року Петровський районний суд м. Донецька задовольнив вимогу заявника і присудив йому 16445,74(1) гривень. Рішення суду не було оскаржено, і через 10 днів, 30 березня 1997 року, воно набуло чинності.

¹ Приблизно 2700 Євро.

7. 10 квітня 1997 року державна виконавча служба Петровського районного управління юстиції (далі - державна виконавча служба) відкрила виконавче провадження на виконання рішення суду від 20 березня 1997 року.

8. 20 березня 2002 року Господарський суд Донецької області порушив справу про банкрутство проти ДПШП і наклав заборону на стягнення боргу.

9. 18 квітня 2002 року державний виконавець виніс постанову про призупинення виконавчого провадження проти ДПШП у зв'язку з порушенням справи про банкрутство.

10. В листах від 12 червня 2002 року, 15 та 25 жовтня 2002 року державний виконавець проінформував заявника, що затримка у виконанні пов'язана з законодавством про банкрутство та набуттям чинності в 2001 році Закону України ["Про введення мораторію на примусову реалізацію майна"](#), який заборонив накладення арешту і продаж основних активів підприємств.

11. 7 квітня 2003 року Господарський суд Донецької області припинив провадження у справі про банкрутство ДПШП, і, відповідно, державний виконавець відновив виконавче провадження у справі заявника. Однак встановлено, що поступове виконання рішення суду від 20 березня 1997 року продовжувалось навіть протягом періоду офіційного призупинення провадження, аж до жовтня 2003 року (коли справу було направлено на комунікацію Уряду), заявнику загалом було виплачено 5712,88(2) гривень кількома частинами, зокрема: 30.10.2002 року 100(3) гривень та 06.02.2003 року 200(4) гривень.

2 Приблизно 940 ЄВРО.

3 Приблизно 1650 ЄВРО.

4 Приблизно 33 ЄВРО.

12. 7 листопада 2003 року та 1 грудня 2003 року заявнику було виплачено залишок суми, присудженої рішенням суду від 20 березня 1997 року.

13. 15 грудня 2003 року державний виконавець закрити виконавче провадження у зв'язку з повним виконанням рішення суду, винесеного на користь заявника.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

14. Відповідне національне законодавство було викладено в рішенні ["Ромашов проти України"](#) (N 67534/01, §§ 16 - 18, 27 липня 2004 року).

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ П. 1 СТАТТІ 6 [КОНВЕНЦІЇ](#)

15. Заявник скаржився на тривале невиконання рішення від 20 березня 1997 року. Він, по суті, посилався на статтю 6 § 1 [Конвенції](#), яка у відповідній частині передбачає таке: "Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом...".

16. Уряд не погодився з цим аргументом.

A. Щодо прийнятності

17. Уряд вважав, що заявник не міг далі вважатись потерпілим від порушення [Конвенції](#), так як він отримав повністю виплату боргу за рішенням суду.

18. Заявник не надав жодних коментарів.

19. Суд, перш за все, зауважує, що період невиконання, оскаржуваний заявником, почався 30 березня 1997 року, коли рішення Петровського районного суду м. Донецька про стягнення на користь заявника коштів з державного підприємства набуло чинності, і закінчився 1 грудня 2003 року, коли зазначене рішення було повністю виконане. Однак юрисдикція суду *ratione temporis* поширюється лише на період після набуття чинності [Конвенції](#) стосовно України з 11 вересня 1997 року. Таким чином, період, що береться до розгляду, тривав 6 років і 3 місяці.

20. Враховуючи заперечення Уряду, Суд зазначає, що подібний аргумент було відхилено у багатьох рішеннях Суду (див. зазначене вище рішення у справі [Romashov](#), § 41). В таких справах Суд стверджує, що заявник може вважатись потерпілим від стверджуваного порушення [статті 6 § 1](#) щодо періоду, протягом якого винесені рішення залишаються невиконаними. Суд не бачить причини, щоб дійти іншого висновку в даній справі, і тому відхиляє заперечення Уряду.

21. Таким чином, Суд зазначає, що ця частина заяви не може бути проголошена необґрунтованою в значенні статті 35 § 3 [Конвенції](#). Суд далі відзначає, що вона не є

неприйнятною з будь-яких інших підстав. Таким чином, вона повинна бути проголошена прийнятною.

В. Щодо суті

22. Уряд зазначив, що державний виконавець виконав всі необхідні дії для виконання рішення суду і не може бути відповідальним за затримку виконання рішення. Уряд також зазначив, що тривалість виконавчого провадження спричинена важким фінансовим становищем боржника та енергетичного сектору української економіки загалом.

23. Заявник не погодився.

24. Суд повторює, що право доступу до суду включає право на виконання рішення суду без належної затримки (див. *Immobiliare Saffi v. Italy* [GC], no. 22774/93, ECHR 1999-V, § 66). Однак затримка у виконанні судового рішення на такий період, який є необхідним для успішного виконання проблем публічного характеру, може бути виправдана за виняткових обставин (див. *Immobiliare Saffi v. Italy*[GC], no. 22774/93, ECHR 1999-V, §69).

25. Суд відзначає, що рішення суду від 20 березня 1997 року залишалось невиконаним протягом тривалого часу. Зокрема, воно не було виконане повністю до 15 грудня 2003 року, тобто направлення заяви на комунікацію державі-відповідачу.

26. Тому Суд вважає, що через неспроможність протягом 6 років і 3 місяців вжити необхідних заходів для виконання вищезгаданого рішення суду національні органи влади позбавили статтю 6 § 1 [Конвенції](#) корисного ефекту (див., серед багатьох інших, *Sokur v. Ukraine*, N 29439/02, § 36, 26 April 2005). Суд також вважає, що затримка у виконанні рішення суду від дня відкриття виконавчого провадження аж до дня його повного виконання є очевидною і Уряд не надав жодного виправдання такої затримки (див. *Shmalko v. Ukraine*, [N 60750/00](#), рішення від 20 липня 2004 року, § 45).

27. Отже, має місце порушення статті 6 § 1 [Конвенції](#).

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 [КОНВЕНЦІЇ](#)

28. Стаття 41 [Конвенції](#) передбачає:

"Якщо Суд визнає факт порушення [Конвенції](#) або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію".

А. Шкода

29. Заявник вимагав 72099,80(5) гривень компенсації матеріальної шкоди та 1500,000(6) гривень компенсації моральної шкоди.

5 Приблизно 11794 ЄВРО.

6 Приблизно 245,323 ЄВРО.

30. Уряд наполягає, що заявник не визначив природу завданої йому шкоди та не обґрунтував розмір суми, яку вимагав.

31. Суд не вбачає причинно-наслідкового зв'язку між встановленим порушенням та стверджуваною матеріальною шкодою, а тому відхиляє цю вимогу. Проте Суд враховує той факт, що в результаті виявлених порушень заявник зазнав деякої моральної шкоди, яка не може бути виправлена шляхом лише констатації Судом факту порушення. Проте розмір заявленої суми є надмірний. Зробивши свою оцінку на засадах справедливості, як це вимагає стаття [41 Конвенції](#), Суд присуджує заявнику 3000 ЄВРО відшкодування моральної шкоди.

В. Судові витрати

32. Заявник не надав жодних вимог згідно з цим розділом у встановлений час. Відповідно, Суд не виносить рішення з цього приводу.

С. Пеня

33. Суд вважає доречним, що пеня має дорівнювати граничній позичковій ставці Європейського центрального банку, до якої повинні бути додані 3 відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Визнає решту скарги прийнятною;

2. Встановлює, що було порушення статті 6 § 1 [Конвенції](#);

3. Встановлює, що:

(a) протягом трьох місяців від дати, коли рішення стане остаточним відповідно до статті 44 § 2 [Конвенції](#), держава-відповідач має сплатити заявнику суму в українських гривнях за курсом, що складає на день розрахунку 3000 ЄВРО (три тисячі ЄВРО), як відшкодування моральної шкоди та будь-який податок, який може підлягати сплаті з зазначеної суми;

(b) після закінчення вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на названу суму нараховуватиметься відсоток у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції. Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 20 вересня 2005 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Голова
Секретар секції

Ж.-П. Коста С.
Долле